

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

8 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 423

15-03-2023 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

കാർഷികോല്പന്നങ്ങളുടെ വ്യാവസായികാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള മൂല്യവർദ്ധിത സംരംഭങ്ങൾ

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ എം രാജഗോപാലൻ, ശ്രീ എ. സി. മൊയ്തീൻ , ശ്രീ പി.പി. സുമോദ്, ശ്രീ ജി സ്റ്റീഫൻ</p>	<p align="center">ശ്രീ പി. പ്രസാദ് (കൃഷി വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) 2016 മുതൽ വാർഷികാടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്തിവരുന്ന വൈഗ മേള കാർഷിക വിളകളിൽ നിന്നുള്ള മൂല്യവർദ്ധിതോല്പന്ന നിർമ്മാണത്തിനുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യകളും നൂതന ഉല്പന്നങ്ങളും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിൽ എത്രത്തോളം പ്രയോജനപ്രദമാകുന്നുവെന്ന് വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ;</p>	<p>(എ) ഉണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ സംസ്കരണം, മൂല്യവർദ്ധനവ്, വിപണനം എന്നീ മേഖലകളുടെ സാധ്യതകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കർഷകർക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട വരുമാനം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനും പൊതു സംരംഭകരെ കാർഷിക മേഖലയിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിട്ട് കൃഷി വകുപ്പ് 2016 മുതൽ വൈഗ (VAIGA - Value Addition for Income Generation in Agriculture) സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്നു. വിവിധ ഉൽപ്പാദന/ വികസന പദ്ധതികൾക്കൊപ്പം മൂല്യവർദ്ധനവിന് ഊന്നൽ നൽകുന്നത് കാർഷിക വരുമാനം ഉയർത്തുവാൻ സാധ്യമാകും എന്ന ആശയം ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്ന വൈഗയിൽ വൈവിധ്യമേറിയ മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ യാഥാർത്ഥ്യമായതും ആയത് പൊതുജനങ്ങൾക്കു ഊർജ്ജം പകരുന്ന രീതിയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചതും വൈഗയുടെ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ മികവായി കാണുന്നു. കൂടാതെ ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സ്റ്റാളുകളിൽ പ്രദർശത്തിനെത്തിയ കാർഷിക മേഖലയിലെ മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങൾ, വിവിധ തരത്തിലുള്ള മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ സാധ്യത കേരളത്തിലെ കർഷകർക്കും സംരംഭകർക്കും പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുന്നതിന് ഇടയാക്കി. കാർഷിക മേഖലയിലെ നവീനവും വ്യത്യസ്തവുമായ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ കേരളത്തിലെ കർഷകർക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തുവാനായി ആസൂത്രണം ചെയ്ത സെമിനാറുകൾ കേരളത്തിലെ കർഷകർക്കും സംഭരകർക്കും ഉണ്ടാക്കിയ അനുഭവം വ്യത്യസ്തമാണ്. കഴിഞ്ഞ 5 വൈഗയിൽ 73 പ്രധാനപ്പെട്ട സെമിനാറുകളിലായി ഉരുത്തിരിഞ്ഞ ആശയങ്ങളുടെ</p>

ഫലമായി 161 ഓളം സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ കാർഷിക മേഖലയിൽ തയ്യാറാക്കി എടുക്കുവാനും 118 ഓളം എഫ്.പി.ഒ കളുടെ രൂപീകരണത്തിനു ഇടയാക്കുകയും ചെയ്തു. സംസ്കരണ മേഖലയിൽ പുതിയ 16 സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ കർഷകരിലേക്കും സംരംഭങ്ങളിലേയ്ക്കും കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല പകർന്നു നൽകിയത് വൈഗയുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട നേട്ടങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. സി.റ്റി.സി.ആർ.ഐ, എൻ.ഐ.ഐ.എസ്.റ്റി, കെ.വി.കെ പത്തനംതിട്ട, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല എന്നിവ ആരംഭിച്ച ടെക്നോളജി ബിസിനസ്സ് ഇൻക്യുബേഷൻ സെന്റർ വൈഗയുടെ ഭാഗമായി ശാക്തീകരിച്ച് സംരംഭകർക്ക് തുടർച്ചയായി പരിശീലനം നൽകി വരുന്നു. അട്ടപ്പാടി മില്ലറ്റ് വില്ലേജിന്റെ രൂപീകരണവും സംസ്കരണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ സ്ഥാപനവും വൈഗയുടെ ഭാഗമായി യാഥാർത്ഥമായതാണ്. കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, കേരളത്തിലെയും മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലേയും കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെയും നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള വിവിധ കാർഷിക സാങ്കേതിക സ്ഥാപനങ്ങളുടെ 529 ഓളം പ്രധാനപ്പെട്ട സ്റ്റാളുകൾ കേരളത്തിലെ കർഷകർക്ക് കാർഷിക മേഖലയിലെ മൂല്യവർദ്ധനവിന്റെ സാധ്യതകൾ പകർന്നു നൽകി. എസ്.എഫ്.എ.സി വഴി കാർഷിക മേഖലയിൽ 54 ചെറുകിട സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കാനായത് കഴിഞ്ഞ വൈഗയുടെ നേട്ടങ്ങളാണ്.

മുൻ വർഷങ്ങളിൽ നടത്തപ്പെട്ട വൈഗകളിൽ നിന്നും ഊർജ്ജം ഉൾക്കൊണ്ടു കൊണ്ടാണ് "കാർഷിക മേഖലയിൽ മൂല്യ വർദ്ധിത ശൃംഖലയുടെ വികസനം" എന്ന ആശയത്തെ മുൻ നിർത്തിക്കൊണ്ട് 2023 ൽ വൈഗ ഫെബ്രുവരി ഇരുപത്തിയഞ്ച് മുതൽ മാർച്ച് രണ്ട് വരെ തിരുവനന്തപുരം പുത്തരിക്കണ്ടം മൈതാനിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ചത്. 2016 ൽ വൈഗ തുടങ്ങുമ്പോൾ പ്രദർശനത്തിനും സെമിനാറിനും മാത്രം പ്രാധാന്യം നൽകിയ രീതിയിൽ നിന്നും തുടർ വർഷങ്ങളിൽ ബിസിനസ്സ് മീറ്റ്, ഹാക്കത്തോൺ, ഡി.പി.ആർ ക്ലിനിക് തുടങ്ങിയ പരിപാടികൾ കൂടി സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് സാധിച്ചു.

ഇത്തവണത്തെ B2B മീറ്റിൽ 140 'സെല്ലേഴ്സും' (കർഷകർ, FPOs, സംരംഭകർ) 77 'ബയേഴ്സുമാണ്' (കയറ്റുമതിക്കാർ, വൻകിട വ്യാപാരികൾ, വ്യവസായികൾ) പങ്കെടുത്തത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി 39.76 കോടി രൂപയുടെ 128 സമ്മതപത്രങ്ങളാണ് കൈമാറാൻ സാധിച്ചത്. ലളിതമായ നടപടിക്രമങ്ങളിലൂടെ കർഷകർക്ക്

നേരിട്ട് വ്യാപാര കരാറിൽ ഏർപ്പെടാനുള്ള അവസരമാണ് ഇതിലൂടെ ലഭിച്ചത്.

എക്സിബിഷൻ, സെമിനാറുകൾ, ബിസിനസ്സ്മീറ്റ്, ഹാക്കത്തോൺ എന്നിവയോടൊപ്പം നടത്തപ്പെട്ട “DPR ക്ലിനിക്” ഇത്തവണത്തെ വൈഗയുടെ പ്രധാന സവിശേഷതയാണ്. 50കാർഷികാധിഷ്ഠിത നവീന പദ്ധതി രേഖകൾ ബാങ്കുകളിലേയ്ക്ക് പുതു സംരംഭകർക്കും കാർഷിക ഉല്പാദന സംഘടനകൾക്കും ബാങ്കുകൾക്ക് സമർപ്പിക്കത്തക്ക വിധം തയ്യാറാക്കുവാൻ സാധ്യമായി വരുന്നു. ബാങ്കുകൾക്ക് സ്വീകാര്യമാകുന്ന വിശദമായ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി സംരംഭകനെ പ്രാപ്തമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം മുൻനിർത്തിയാണ് ഡി.പി.ആർ ക്ലിനിക് തിരുവനന്തപുരം സമേതിയിൽ 2023 ഫെബ്രുവരി 15 മുതൽ 17 വരെയുള്ള തീയതികളിൽ മൂന്ന് ദിവസമായിട്ട് സംഘടിപ്പിച്ചത്.

കർഷകർക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും പുതു സംരംഭകർക്കും കാർഷിക മേഖലയിലെ അത്യധുനിക സാങ്കേതിക മുന്നേറ്റങ്ങൾ അടുത്തറിയുന്നതിനും കാർഷിക വിദഗ്ദ്ധർക്ക് പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ പങ്കിടുന്നതിനും ഉള്ള ഒരു വേദിയൊരുക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം വൈഗയിലൂടെ നിറവേറ്റപ്പെടുന്നു എന്നത് വസ്തുതയാണ്. 2023 ലെ വൈഗയിൽ 18 സെമിനാറുകളിലായി കാർഷിക മേഖലയിലെ വ്യത്യസ്തമായ ആശയങ്ങൾ കേരളത്തിലെയും ഇന്ത്യയിലെയും വിദേശത്തെയും സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധർ കേരളത്തിലെ കർഷകരുമായും കൃഷി ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുമായും പങ്കുവെച്ചത് കാർഷിക മേഖലയിലെ പുത്തനണർവ്വിന് ഊർജ്ജം നൽകും എന്നതിനു സംശയമില്ല.

കാർഷികമേഖലയിലെ ഏറ്റവും വലിയ ഹാക്കത്തോൺ ആയ “വൈഗ അഗ്രി ഹാക്ക് 2023” വൈഗ 2023 ന്റെ ഭാഗമായി സംഘടിപ്പിച്ചു. മുൻകൂട്ടി രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾ, സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ, കർഷകർ, പ്രൊഫഷണലുകൾ, തുടങ്ങിയവരാണ് ഹാക്കത്തോണിൽ പങ്കെടുത്തത്. കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക മേഖല നേരിടുന്ന തെരഞ്ഞെടുത്ത പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾക്കും പ്രതിസന്ധികൾക്കും ഉള്ള പ്രശ്ന പരിഹാരങ്ങൾ മത്സരാടിസ്ഥാനത്തിൽ ടീമുകൾ അവതരിപ്പിക്കുകയും പ്രാഥമിക വിലയിരുത്തലിലൂടെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 30 ടീമുകൾ ഹാക്കത്തോണിന്റെ ഗ്രാൻഡ് ഫിനാലെയിൽ പങ്കെടുക്കുകയും ചെയ്തു. 36 മണിക്കൂർ നീണ്ട വൈഗ അഗ്രിഹാക്ക് 2023 ൽ

സോഫ്റ്റ് വെയർ, ഹാർഡ് വെയർ വിഭാഗങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ള മത്സരങ്ങൾ നടത്തപ്പെട്ടു.. മത്സരാർത്ഥികൾ നിർദ്ദേശിച്ച പ്രശ്ന പരിഹാരങ്ങൾ (സൊല്യൂഷനുകൾ) പ്രായോഗിക തലത്തിലേക്ക് എത്തിക്കാവുന്ന വിധം വികസിപ്പിക്കുകയും അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. വിജയികളായവർ കണ്ടെത്തിയ പ്രശ്ന പരിഹാരങ്ങൾ പ്രായോഗിക തലത്തിൽ വികസിപ്പി്കാവുന്നതും, അവ കാർഷിക മേഖലക്ക് ഉപയുക്തമാകുന്ന തരത്തിൽ വിനിയോഗിക്കുന്നതുമാണ്.

വൈഗയുടെ ഭാഗമായി വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും കേരളം സന്ദർശിച്ച് വ്യത്യസ്തമായ ചർച്ചകളിൽ പങ്കാളികളായ സംസ്ഥാന കൃഷി വകുപ്പ് മന്ത്രിമാർ കാർഷിക മേഖലയിൽ കേരളവുമായി സഹകരിക്കാവുന്ന മേഖലകളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായി ആശയങ്ങൾ പങ്കുവയ്ക്കുകയും തങ്ങളുടെ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ മൂല്യവർദ്ധന മേഖലയിലെ സാധ്യത വൈഗപോലെയുള്ള പ്രദർശനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ച് പൊതുജനങ്ങളിലും കർഷകരിലും എത്തിക്കും എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത് വൈഗയുടെ മികവിനെ വിളിച്ചോതുന്നു.

ഓൺലൈൻ ഇ-കൊമോഴ്സ് പോർട്ടലുകളിൽ കൃഷി വകുപ്പിന്റെ 100 ഉല്പന്നങ്ങൾ വിപണനത്തിനായി എത്തിക്കുവാൻ നടപടി സ്വീകരിച്ചതും ഒരു കൃഷി ഭവൻ ഒരു ഉല്പന്നം എന്ന നിലയിലേക്ക് 2023 കലണ്ടർ വർഷം എത്തുവാൻ സാധ്യമാകുന്നതും വൈഗയുടെ മികവാണ്.

വൈഗയിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട കാർഷിക മാതൃകകൾ പ്രവാസികൾക്കും യുവ കർഷകർക്കും സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടായ്കൾക്കും കാർഷിക മേഖല പ്രധാനപ്പെട്ട വരുമാന മാർഗ്ഗമാക്കുവാൻ പ്രചോദനം നൽകുന്നതാണ്.

ഇപ്രകാരം വിവിധ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ കാർഷിക വിളകളിൽ നിന്നുള്ള മൂല്യവർദ്ധിതോൽപ്പന്ന നിർമ്മാണത്തിനുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ കൈമാറ്റത്തിനും നൂതന ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ പ്രചാരണത്തിനും വൈഗ വലിയ പങ്കു വഹിക്കുന്നു.

(ബി) ജില്ലാതലത്തിൽ പ്രദർശന, വിപണന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ച് കാർഷികോല്പന്നങ്ങളുടെ വ്യാവസായികാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള മൂല്യവർദ്ധിത സംരംഭങ്ങൾ വ്യാപകമാക്കുന്നതിനും രാജ്യത്തിന്റെ ഇതര ഭാഗങ്ങളിലെയും വിദേശത്തെയും വിപണി

(ബി) “കൃഷിദർശൻ” എന്ന പേരിൽ കൃഷി വകുപ്പ് ജില്ലകളിലെ കാർഷിക ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്ന കൃഷി വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ കൃഷിയിട സന്ദർശന പരിപാടിയോടനുബന്ധിച്ച് എക്സിബിഷനുകളും സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്നു. ഈ

	<p>സാധ്യത മനസിലാക്കുന്നതിനും സംരംഭകർക്ക് അവസരമൊരുക്കുന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കുമോ;</p>	<p>പ്രദർശന പരിപാടികളിൽ മൂല്യവർധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകി വരുന്നുണ്ട്.</p> <p>ഇതിനകം 3 ജില്ലകളിൽ കൃഷിദർശൻ സംഘടിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. തൃശൂർ ജില്ലയിലെ ഒല്ലൂക്കര കാർഷിക ബ്ലോക്കിലും കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ തലശ്ശേരി കാർഷിക ബ്ലോക്കിലും തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ നെടുമങ്ങാട് കാർഷിക ബ്ലോക്കിലുമാണ് കൃഷിദർശൻ പൂർത്തീകരിച്ചത്.</p> <p>കൂടാതെ ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ ആദായകരമായ കൃഷി ചെയ്യുന്ന വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലെയും ഇന്ത്യയിലെ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയും കൃഷിയിടങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച് മികച്ച കൃഷി രീതികൾ മനസ്സിലാക്കി പ്രവർത്തികമാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്തെ കർഷകർക്ക് അവസരമൊരുക്കുന്നതിന്റെ ആദ്യ പടിയായി കേരളത്തിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 27 കർഷകർ അടങ്ങുന്ന ഒരു സംഘം 2023 ഫെബ്രുവരി 12 മുതൽ 19 വരെ ഇസ്രായേൽ സന്ദർശിക്കുകയുണ്ടായി. കൂടാതെ രാജ്യത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ കാർഷിക മേഖലയിൽ അനുവർത്തിക്കുന്ന പുതിയ രീതികൾ കണ്ടുപഠിക്കുവാനും അനുയോജ്യമായവ പകർത്തുവാൻ കർഷകരെ തയ്യാറാക്കുവാനുമുള്ള നടപടികളും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട് .</p>
(സി)	<p>എഫ്.പി.ഒ. കളുടെയും എസ്.എഫ്.എ.സി. കളുടെയും വ്യാപനത്തിനായി നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ അറിയിക്കാമോ?</p>	<p>(സി) കർഷകർക്ക് അവരുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് പരമാവധി വില ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി കർഷക ഉൽപ്പാദക സംഘടനകളുടെ (എഫ്.പി.ഒ കൾ) വ്യാപനം ഉദ്ദേശിച്ചാണ് സർക്കാർ കൃഷിക്കൂട്ടങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്രത്യേക കാർഷിക വിളകൾ ആധാരമാക്കി കൃഷിയിൽ ഏർപ്പെടുന്ന കൃഷിക്കൂട്ടങ്ങളെ ഒരുമിപ്പിച്ചു മേഖലയിലെ കർഷക ഉൽപ്പാദക സംഘടനകൾ ആക്കുവാനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത് . കൃഷിക്കൂട്ടങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ നടപടികൾ പൂർത്തിയായി വരുന്നു. RKVY പദ്ധതി പ്രകാരം പുതിയ 50 കർഷക ഉൽപ്പാദക സംഘടനകളുടെ രൂപീകരണവും നിലവിലുള്ള 50 കർഷക ഉൽപ്പാദക സംഘടനകളുടെ ശാക്തീകരണവും കൃഷി വകുപ്പ് എസ് എഫ് എ സി മുഖേന രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു വരുന്നു. ഒരു എഫ് പി ഒ യ്ക്ക് 60 ലക്ഷം രൂപയുടെ ആനുകൂല്യമാണ് ഈ പദ്ധതിയിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. കൂടാതെ വി എഫ് പി സി കെ</p>

മുഖേന 41 പുതിയ FPO കളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്.

മേന്മയുള്ള വിളകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും കർഷകരെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനുമായി നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ, വായ്പ, ഗുണമേന്മയുള്ള ഉൽപ്പാദനോപാധികൾ, വിപണന സൗകര്യങ്ങൾ മുതലായവ ലഭിക്കുന്നതിന് കർഷകർക്ക് സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കേന്ദ്ര സർക്കാർ 10000 എഫ് പി ഒ കളുടെ രൂപീകരണ പദ്ധതി പ്രകാരം ഏജൻസികളായ നബാർഡ്, എസ് എഫ് എ സി (GOI) നാഫെഡ്, എൻ സി ഡി സി എന്നിവ മുഖാന്തരം 76 എഫ് പി ഒ കൾ കേരളത്തിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എഫ് പി ഒ കൾക്ക് വിവിധ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം നൽകി വരുന്ന എല്ലാ ആനുകൂല്യങ്ങളും സംയോജിപ്പിച്ചു നൽകുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ എ ഐ എഫ് തുടങ്ങിയ വിവിധ പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ എന്നിവ കർഷക ഉൽപ്പാദക സംഘടനകളുടെ ശാക്തീകരണത്തിനായി സംയോജിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്..

എഫ്. എസ് എ. സി. മുഖേന രൂപീകരിച്ച വിവിധ എഫ്.പി. ഒ കൾ മൂല്യ വർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി വിപണനം നടത്തി വരുന്നു. എസ്. എഫ്. എ. സി മുഖേന ആനുകൂല്യ ലഭിച്ച എം. എസ്. എം. ഇ യൂണിറ്റുകളും എഫ്. പി. ഒ.കളും കൃഷിവകുപ്പ് സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്ന വൈഗയിൽ പ്രദർശന മേളയിൽ സജീവ സാന്നിധ്യമാകാറുണ്ട് .

കൂടാതെ കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ ഫാർമേഴ്സ് ഇന്ററസ്റ്റ് ഗ്രൂപ്പുകളുടെ മീറ്റിംഗുകൾ കൂടുകയും കൂടുതൽ കർഷകരെ ഷെയർ ഹോൾഡേഴ്സ് ആക്കുന്നതിനും എഫ് പി ഒ കളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്തു വരുന്നു. ഇത് കൂടാതെ നിലവിൽ രൂപീകൃതമായ വിവിധ എഫ്.പി.ഒ കളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഇൻപുട്ട് സെന്ററുകൾ, കളക്ഷൻ സെന്ററുകൾ, മൂല്യ വർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ യൂണിറ്റുകൾ, പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ എന്നിവ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ എഫ് പി ഒ കളുടെ വ്യാപനത്തിന് വഴിയൊരുക്കുന്നതിനു സഹായകരമാകുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ